

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС
ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ (АНГЛІЙСЬКОЇ) МОВИ”

(для спеціалістів спеціальності
“Педагогіка і методика середньої освіти.
Англійська мова”)

МАУП

Київ 2005

Підготовлено кандидатом філологічних наук, доцентом *Т. А. Мирончук*

Затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу
(протокол № 9 від 26.05.04)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Мирончук Т. А. Навчальна програма дисципліни “Теоретичний курс першої іноземної (англійської) мови” (для спеціалістів спеціальності “Педагогіка і методика середньої освіти. Англійська мова”). — К.: МАУП, 2005. — 27 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Теоретичний курс першої іноземної (англійської) мови”, питання для самоконтролю, вказівки до виконання контрольної роботи, а також список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна “Теоретичний курс першої іноземної (англійської) мови” висвітлює основні проблеми та аспекти дисциплін, які закладають основи підготовки філологів-спеціалістів загального мовознавства, історії, фонетики, граматики, лексикології та стилістики англійської мови.

Мета дисципліни — ознайомити студентів з основними лінгвістичними термінами та поняттями; закласти підвалини тих дисциплін, що будують теоретичний каркас англійської мови; ознайомити студентів з сучасним науковими доробками в галузі теоретичної фонетики, теоретичної граматики, лексикології та стилістики сучасної англійської мови задля формування у студентів професійно мовознавчої компетенції. Зазначений курс покликаний розвивати у студентів теоретико-гіпотетичне мислення, формувати навички екстраполяції основних мовознавчих понять на суміжні дисципліни, сприяти розумінню діалектичної суті базових положень мовознавства.

Курсом передбачено розвиток у студентів вмій і навичок робити припущення, верифікувати їх, узагальнювати теоретичні положення, застосовувати теоретичний матеріал для пояснення мовних явищ англійської мови та явищ мови і мовлення загалом.

Завдання курсу:

- розкрити базові категорії лінгвістики та основні поняття теоретичних дисциплін: фонетики, граматики, лексикології, стилістики англійської мови;
- висвітлити принцип системної організації основних аспектів англійської мови;
- поглибити розуміння студентами семіотичної природи мови через розкриття білатеральної суті основних одиниць базових мовознавчих дисциплін;
- систематизувати розуміння функціонального аспекту мови через виявлення основних фонетичних, граматичних, лексичних, стилістичних явищ, засобів виразності та прийомів оперування мовним матеріалом;
- сформувати теоретичну базу розуміння функціонування аспектів мови: фонетики, граматики, лексикології, стилістики у взаємозв'язку.

Програмою дисципліни передбачено ознайомлення студентів на лекціях з дослідженнями в галузі теоретичної фонетики, граматики, лексикології, стилістики англійської мови та загально-мовознавства; виявлення предмета та об'єкта теоретичних дисциплін, сучасних тенденцій і напрямів розвитку зазначених теоретичних дисциплін. Особлива увага звертається на розуміння структури та функціонування мови, її міжрівневі та внутрішньосистемні зв'язки.

Мета семінарських занять полягає у поглибленні розуміння студентами основних проблем теоретичних дисциплін, виявленні рівня опанування студентами матеріалу лекцій і рекомендованої літератури, формуванні навичок спостереження за мовним матеріалом, а також вміння робити самостійні висновки, розпізнавати та пояснювати основні мовні явища на практичному матеріалі.

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів полягає в опрацюванні поточно-го лекційного матеріалу й відповідних розділів з обов'язкової та додаткової літератури, підготовці повідомлень на семінарських заняттях, вивченні питань, що виносяться на самостійне опрацювання.

Форми поточного та підсумкового контролю

Система контролю складається з поточних, рубіжних і підсумкових етапів.

Поточний контроль відбувається під час усного фронтального опитування у процесі бесіди, дискусії на семінарських заняттях. Рубіжний контроль здійснюється у формі виконання тестів, які охоплюють питання вивчених тем; підсумковий – у формі складання заліку, іспиту, яким передує підсумкова тестова робота, написання та захист курсових робіт.

Підсумкова тестова робота виконується на заключному етапі та передбачає виявлення рівня засвоєння студентами теоретич-

ного матеріалу з загального мовознавства, історії, фонетики, граматики, лексикології та стилістики англійської мови.

Залік з теоретичного курсу першої іноземної мови здійснюється у формі відповіді на теоретичне запитання та виконання практичного завдання — виявлення мовних явищ у запропонованому тексті та коментування засобів їх передавання.

Іспит з теоретичного курсу першої іноземної мови здійснюється у формі усної відповіді. Екзаменаційна картка містить такі завдання:

- читання та переклад тексту;
- лексико-стилістичний аналіз тексту;
- відповідь на теоретичне запитання.

У процесі вивчення дисципліни студент повинен *знати*:

- методологічні принципи та положення, що формують засади теорії мови;
- основні поняття та коло проблематики таких дисциплін, як історія мови, теоретична фонетика, теоретична граматика, лексикологія та стилістика англійської мови;
- категорії та універсалії загального мовознавства;
- новітні тенденції в сучасному мовознавстві та мовознавчі школи.

А також студент повинен *уміти*:

- пояснити зміст категорій, якими визначається суть мовних явищ;
- застосовувати набуті теоретичні знання при аналізі мовних явищ, одиниць мови та мовлення;
- розпізнавати та пояснювати мовні засоби різних рівнів мови з точки зору їхнього функціонального взаємозв'язку;
- екстраполювати мовні універсалії на конкретний рівень мови;
- пояснити міждисциплінарний характер зв'язку теоретичних дисциплін.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни

“ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ
(АНГЛІЙСЬКОЇ) МОВИ”

№ пор.	Назва теми
1	Мова як об’єкт лінгвістичних досліджень
2	Мова та суспільство
3	Мова як знакова система
4	Мова як структурно-системне утворення
5	Основні етапи історичного розвитку сучасної англійської мови
6	Фонетичний склад сучасної англійської мови
7	Граматична будова сучасної англійської мови
8	Лексикологія сучасної англійської мови
9	Стилістика сучасної англійської мови
10	Новітні тенденції в мовознавстві

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни

“ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ
(АНГЛІЙСЬКОЇ) МОВИ”

Тема 1. Мова як об’єкт лінгвістичних досліджень

Визначення мови. Типи мов. Функції мови.
Інтернальні та екстернальні властивості мови.
Проблема виокремлення об’єкта у лінгвістиці.
Методи та прийоми дослідження та вивчення мови.
Актуальні проблеми сучасних наукових досліджень.
Сучасні мовознавчі школи та коло їхньої проблематики.
Мова людини та її особливість порівняно з іншими мовами.
Антиномія мови та мовлення.

Література [8; 9; 11; 22; 25; 27; 34]

Тема 2. Мова та суспільство

Мова, етнос (нація) та колективна свідомість.
Соціальні форми існування мови. Національні варіанти англійської мови.

Поняття мовної ситуації, групи, кодифікації. Соціальна стратифікація англійської мови.

Мовні контакти та мовна інтеракція. Соціальні та мовні зміни. Мовна політика: білінгвізм і диглоссія.

Роль нації у мовотворчих процесах. Роль мови у формуванні національного менталітету.

Соціально значущі типи та жанри мови. Мовний субстрат.

Проблема взаємодії мови та культури крізь призму соціолінгвістики, психолінгвістики, етнолінгвістики та культурології.

Література [8; 11; 22; 27; 34; 36]

Тема 3. Мова як знакова система

Поняття знака та знакової системи.

Семіотика — наука про знакові системи. Типологія знаків.

Властивості, функції знака. План вираження та план змісту знака.

Мова — знакова система. Знакові теорії мови. Семіологічні класи мовних знаків.

Основні семіотичні аспекти мови: семантика, синтактика, прагматика.

Мовна номінація. Природа назви. Слово — основна номінативна одиниця мови. Характеристики слова. Співвідношення форми та значення слова.

Типи мовних значень. Поняття семи. Проблеми номінації, денотації, сигніфікації.

Література [8; 11; 14; 19; 27; 35; 39]

Тема 4. Мова як структурно-системне утворення

Поняття структури та системи. Типи структур і систем.

Мовні структури. Основи системного аналізу мови.

Парадигматичні та синтагматичні властивості мовних одиниць.

Рівнева організація мови. Ієрархічні відношення в мові. Структурні рівні в мові. Співвідношення одиниць різних мовних рівнів.

Література [11; 12; 14; 22; 34; 39]

Тема 5. Основні етапи історичного розвитку сучасної англійської мови

Місце англійської мови на сучасній лінгвістичній карті світу та серед германських мов.

Етапи формування сучасної англійської мови.

Загальні характеристики трьох періодів розвитку англійської мови: давньоанглійського, середньоанглійського та новоанглійського.

Система давньоанглійського консонантизму та вокалізму. Основні фонетичні закони. Дифтонгізація у фонетичній системі середньоанглійського періоду. Фонетичні зміни у новоанглійському періоді.

Морфологія англійської мови в історичному розрізі: іменник та його відміни, прикметник та його відміни, дієслово та дієвідміни і часові форми, займенник та його відмінювання. Основні категорії та граматичні характеристики частин мови.

Розвиток синтаксису в давньоанглійській, середньоанглійській та новоанглійській періоди.

Словниковий склад трьох періодів англійської мови. Основні періоди та характеристика запозичень.

Становлення та зміни граматичної системи англійської мови у парадигматичному вимірі.

Роль лондонського діалекту у формуванні сучасної англійської національної мови.

Найдавніші літературні пам'ятки давньоанглійського періоду мови.

Література [5; 7; 24; 37; 38]

Тема 6. Фонетичний склад сучасної англійської мови

Звукова будова мови як об'єкт дослідження.

Фонетика та фонологія. Предмет дослідження.

Природа продукування та сприйняття мовних звуків. Поняття фонем, фону та алофону. Фонологічні опозиції.

Артикуляційні та акустичні характеристики звуків. Система фонем англійської мови.

Фонематичні особливості системи консонантизму та вокалізму сучасної англійської мови.

Функціональні характеристики фонем: основні та другорядні варіанти звуків, базові фонетичні явища.

Стратифікація мови, що звучить, та її одиниці: склад, фонетичне слово, фраза, синтагма, фоноабзац, текст.

Особливості структури англійських слів. Наголос. Акцентна група. Логічний наголос. Інтонаційна та ритмомелодична система англійської мови.

Територіальні відмінності англійської вимови. Сучасні тенденції вимови.

Фоносемантика.

Література [10; 15; 41; 42]

Тема 7. Граматична будова сучасної англійської мови

Граматики та предмет її дослідження.

Граматичне значення та його типи. Поняття граматичної форми. Поняття граматичної опозиції. Граматичні категорії. Типи категорій.

Морфологія як розділ граматики. Поняття морфеми й аломорфу. Дистрибуційна класифікація морфем.

Аналітичні та синтаксичні мовні засоби.

Граматичні класи слів. Критерії і типи класифікацій.

Повнозначні та службові частини мови. Загальна характеристика, функції, категорії.

Словосполучення. Проблема класифікацій. Поняття валентності. Типи синтагматичних зв'язків.

Синтаксис. Основні одиниці. Поняття предикації. Комунікативні типи речень.

Просте речення. Структура. Основні та другорядні члени речення.

Складне речення. Структура. Поняття поліпредикації. Субординація і координація. Види складносурядних і складнопідрядних речень.

Література [4; 6; 18; 26; 30; 39]

Тема 8. Лексикологія сучасної англійської мови

Лексикологія і предмет її дослідження.

Одиниці словникового складу. Слово. Морфемна будова слова. Типи морфем.

Просте і складне слово, критерії розрізнення.

Словотворчі процеси: афіксація, конверсія, словоскладання, скорочення, бленд, зміна наголосу, чергування звуків, звуко-наслідування.

Семантична структура слова. Семасіологія. Поняття семи. Типи значень.

Співвідношення форми, значення і поняття. Основні семантичні процеси: розширення, звуження, покращення та погіршення значення слова.

Системно-структурні зв'язки в лексикології англійської мови: синонімія, полісемія, антонімія, гіпонімія, семантичні поля.

Складові лексикону англійської мови: власномовна лексика та запозичення, інтернаціональна лексика. Проблема асиміляції.

Етимологія. Вільні та сталі словосполучення.

Стилістична характеристика словникового складу англійської мови. Поняття сленгу. Неологізми й архаїзми.

Література [1; 2; 11; 17; 19; 20; 39; 40]

Тема 9. Стилістика сучасної англійської мови

Стилістика та її предмет. Текст як основна одиниця стилістичного аналізу.

Базові поняття стилістики: стиль, норма, контекст, образ, образність, стилістичне значення, стилістичні прийоми.

Лексичні засоби образності: епітети, порівняння, метафора, метонімія, персоніфікація, алегорія, перефраз, літота, гіпербола.

Стилістичні засоби образності на рівні морфології.

Стилістичні засоби образності на рівні синтаксису: порядок слів, риторичні запитання, відокремлення, парцеляція, паралелізм, еліптичні речення, повтори, антитеза, оксюморон і каламбур.

Література [3; 16; 20; 31; 32; 45]

Тема 10. Новітні тенденції в мовознавстві

Теорії мови у сучасному розрізі її вивчення (постнатуралістична, біхевіористична, семантична, інформаційна, дискурсивна, концептуальна). Витоки названих вчень, їх представники та послідовники, основи й положення про мову.

Новітні галузі металінгвістики: етнолінгвістика, психолінгвістика, когнітологія, прикладна лінгвістика, праксеміка, тагеміка, прагматична та філософська лінгвістика. Вихідні одиниці, поняття, положення, представники.

Основні напрями семантичних досліджень: семасіологія, ономастика, ономасіологія, антропологія, зооніміка.

Теорія дискурсу та конверс-аналізу. Типи діалогів. Проблеми референції та адресації. Комунікативні класифікації адресата. Складові дискурсу: учасники комунікації, сеттінг, топік, настанови, тактики, стратегії.

Література [9; 13; 21; 23; 25; 29; 33; 36; 43; 44]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Характеристики мови як зовнішньої та внутрішньої системи.
2. Сучасні мовознавчі школи та коло їх проблематики.
3. Коло досліджень психолінгвістики.
4. Культурологічні дослідження у загальному мовознавстві.
5. Основні завдання соціолінгвістики.
6. Мова, колективна свідомість та національна мова.
7. Соціальні форми існування мови.
8. Національні варіанти англійської мови.
9. Соціальна стратифікація англійської мови.
10. Соціальні та мовні зміни.
11. Мовна політика: білінгвізм і диглосія.
12. Соціально значущі типи та жанри мови.
13. Антиномія мови та мовлення.
14. Теорія ізоморфізму та ієрархії рівнів мови.

15. Поняття знака та знакової системи.
16. Взаємовідношення мислення, мови і мовлення.
17. Типологія знаків.
18. Властивості, функції знака.
19. Білатеральність мовного знака. Співвідношення планів: форми та змісту.
20. Характеристика мови як знакової системи.
21. Семіологічні класи мовних знаків.
22. Об'єкт, предмет і завдання мовної семантики.
23. Об'єкт, предмет і завдання лінгвістичної прагматики.
24. Слово як номінативна одиниця мови. Характеристики слова.
25. Співвідношення форми та значення слова.
26. Типи мовних значень.
27. Польовий метод семантичних досліджень. Поняття семи.
28. Семантичні процеси: номінація, денотація, референція.
29. Невербальні засоби спілкування.
30. Англійська мова у складі германських мов.
31. Етапи формування сучасної англійської мови.
32. Загальна характеристика давньоанглійського періоду розвитку англійської мови.
33. Загальна характеристика середньоанглійського періоду розвитку англійської мови.
34. Загальна характеристика новоанглійського періоду розвитку англійської мови. Основні фонетичні закони давньоанглійського періоду.
35. Система консонантизму та вокалізму англійської мови у парадигматиці.
36. Характеристика морфології англійської мови у парадигматиці.
37. Розвиток синтаксису в давньоанглійській, середньоанглійській та новоанглійській періоди.
38. Словниковий склад трьох періодів англійської мови. Основні періоди та характеристика запозичень.
39. Роль лондонського діалекту у формуванні сучасної англійської національної мови.

40. Найдавніші літературні пам'ятки давньоанглійського періоду мови.
41. Фонетика та фонологія. Предмет дослідження.
42. Артикуляційні та акустичні характеристики звуків.
43. Система фонем англійської мови.
44. Фонематичні особливості системи консонантизму та вокалізму сучасної англійської мови.
45. Базові фонетичні явища англійської мови.
46. Одиниці усної англійської мови: склад, фонетичне слово, синтагма, фраза, фоноабзац, текст.
47. Особливості структури англійських слів. Поділ на склади. Наголос. Акцентна група. Логічний наголос.
48. Інтонаційна та ритмомелодична система англійської мови.
49. Сучасні вимовні тенденції. Фоносемантика.
50. Граматика та предмет її дослідження.
51. Граматичне значення та його типи.
52. Поняття граматичної форми та опозиції.
53. Граматичні категорії. Типи категорій.
54. Поняття морфеми й аломорфу. Класифікація морфем.
55. Аналітичні та синтаксичні мовні засоби.
56. Граматичні класи слів англійської мови. Критерії та типи класифікацій.
57. Повнозначні частини англійської мови. Загальна характеристика.
58. Службові частини англійської мови. Загальна характеристика.
59. Словосполучення. Проблема класифікацій.
60. Поняття валентності. Типи синтагматичних зв'язків.
61. Синтаксис. Основні одиниці. Поняття предикації.
62. Типи речень за характером синтагматичних зв'язків і метою комунікації.
63. Просте речення. Структура. Основні та другорядні члени речення.
64. Складне речення. Структура. Поняття поліпредикації.
65. Субординація та координація. Типи та основна характеристика складносурядних речень.

66. Типи та основна характеристика складнопідрядних речень.
67. Дери́ваційне розширення простого речення: парантетичні елементи, предикаційні комплекси.
68. Суперсегментні одиниці мовлення: висловлювання та дискус. Загальні характеристики.
69. Іменник. Граматичні категорії та значення.
70. Дієслово. Граматичні категорії та значення.
71. Інфі́нітив: форми, значення, функції.
72. Герунді́й: форми, значення, функції.
73. Дієприкметник: форми, значення, функції.
74. Проблеми англійської лексикографії. Типи словників.
75. Лексикологія та предмет її дослідження.
76. Слово, його характеристика. Просте та складне слово, критерії розрізнення.
77. Морфемна будова слова. Типи морфем.
78. Продуктивні та непродуктивні словотворчі процеси.
79. Семантична структура слова. Поняття семи. Типи значень.
80. Основні семантичні процеси номінативних одиниць.
81. Основні лексичні явища.
82. Складові лексикону англійської мови: власномовна лексика, запозичення, інтернаціональна лексика.
83. Вільні та сталі словосполучення. Характеристика фразеологізмів.
84. Стилiстична характеристика словникового складу англійської мови: варваризми, етимологічні дублети, діалекти, сленг, неологізми, архаїзми, анахронізми.
85. Стилiстика та її предмет. Текст як основна одиниця стилістичного аналізу.
86. Базові поняття стилістики: стиль, норма, контекст, образ, образність, стилістичне значення, стилістичні прийоми.
87. Лексичні засоби образності: епітети, порівняння, метафора, метонімія, персоніфікація, алегорія, перефраз, ліота, гіпербола.
88. Стилiстичні засоби образності на рівні морфології.
89. Стилiстичні засоби образності на рівні синтаксису: порядок слів, риторичні запитання, відокремлення, парцеля-

ція, паралелізм, еліптичні речення, повтори, антитеза, оксюморон і каламбур.

90. Диференціація англійської мови за функціональними стилями: діалектизми, жаргонізми, вульгаризми, сленг, неологізми, історизми.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання є складовою навчального процесу та активною формою їхньої самостійної роботи. Контрольна робота є комплексною, оскільки містить завдання до кожного основного розділу дисципліни. Мета контрольної роботи — перевірити та оцінити рівень засвоєння студентами матеріалу з загального мовознавства, теоретичних граматики, лексикології та стилістики англійської мови. Контрольну роботу студенти виконують після вивчення курсу. Номер варіанта контрольної роботи студент вибирає за останньою цифрою номера своєї залікової книжки.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Test Paper 1

I. State the type of systemic relations among the following linguistic units:

- a) Writer — writer's.
- b) Brave men.
- c) I know the story.
I know hisstrange story.
I know the strange story he has told.
- d) The show is over.
- e) A friend.
The friend.
Father's friend.

II. Identify the following statements as true or false:

- a) The notions of system and structure are synonyms.
- b) Language units are opposed to speech units.
- c) All syntactic units are communicative.
- d) Valency is a potential ability of a word to combine.
- e) In notional words grammatical meaning is predominant.

III. Identify the functional style to which the following words belong and mark them BV (Basic Vocabulary), L (Literary), T (Terms), C (Colloquial), A (Archaic):

- a) solitude; b) bilingual; c) house; d) pal; e) thee.

IV. Identify the type of word formation and mark each word with the following letters: D (Derived), C (Compound), Cn (Converted), S (Shortened):

- a) reddish; b) to age; c) classroom; d) phone.

Test Paper 2

I. State the type of systemic relations among the following linguistic units:

While I was reading Mother was cooking the dinner.

- a) Beautiful girls.
- b) Writes – is written.
- c) Future Indefinite (I'll be back);
Present Simple (The train arrives at 7 p. m.);
Present Continuous (He is arriving tomorrow).
- d) He has gone.
- e) Clever and industrious.

II. Identify the following statements as true or false:

- a) A word group is an independent syntactic unit.
- b) Paradigmatic relations are based on the principle of coordination.
- c) Text manifests itself as discourse in verbal communication.
- d) The notion of structure implies characterization of a complex object as made up of separate parts.
- e) The most universal syntactic feature of the verb is its ability to be modified by the adverb.

III. Identify the functional style to which the following words belong and mark them BV (Basic Vocabulary), L (Literary), T (Terms), C (Colloquial), A (Archaic):

- a) sentimental; b) interdental; c) bread; d) bite; e) thou.

IV. Identify the type of word formation and mark each word with the following letters: D (Derived), C (Compound), Cn (Converted), S (Shortened):

- a) bedroom; b) ad; c) overwrite; d) to empty.

Test Paper 3

I. State the type of systemic relations among the following linguistic units:

- a) I've read the book.
I've read this book.
I've read the book you gave me.
b) To take – to be taken.
c) Clever – clever – the cleverest.
d) Beautiful women.
e) You are right.

II. Identify the following statements as true or false:

- a) Structure means hierarchical layering of parts in constituting the whole.
b) Syntagmatic relations are based on the principle of similarity.
c) Information that is introduced for the first time is the theme.
d) Notional words constitute the bulk of the existing word stock.
e) The dependent element of a noun-phrase is called an adjunct.

III. Identify the functional style to which the following words belong and mark them as BV (Basic Vocabulary), L (Literary), T (Terms), C (Colloquial), A (Archaic):

- a) summer; b) snack; c) doth; d) fascination; e) labialization.

IV. Identify the type of word formation and mark each word with the following letters: D (Derived), C (Compound), Cn (Converted), S (Shortened):

- a) to dry; b) irregular; c) working-man; d) flu.

Test Paper 4

I. State the type of systemic relations among the following linguistic units:

- a) I'll wash up and you'll do the rest.
b) Writes – is writing.
c) When I came back my friend had left.
d) He must be home.
He ought to be home.
He should be home.
e) Reads – is read.

II. Identify the following statements as true or false:

- a) The morphological level has two level-units: the phoneme, the word.
b) Subordinate syntagmatic relations are relations of interdependence.
c) All parts of speech can act as noun determiners.
d) Syntax deals with the way words are combined.
e) Every grammatical category should be represented by at least two grammatical forms.

III. Identify the functional style to which the following words belong and mark them as BV (Basic Vocabulary), L (Literary), T (Terms), C (Colloquial), A (Archaic):

- a) hi; b) knowest; c) fastidiousness; d) palatalization; e) winter.

IV. Identify the type of word formation and mark each word with the following letters: D (Derived), C (Compound), Cn (Converted), S (Shortened):

- a) fridge; b) evening-gown; c) illegal; d) to floor.

Test Paper 5

I. State the type of systemic relations among the following linguistic units:

- a) Beautiful-pretty-handsome.
- b) Is taken – took – takes.
- c) To read a book.
- d) I've heard of the arrival.
I've heard of his arrival.
I've heard he has arrived.
- e) To write a letter.

II. Identify the following statements as true or false:

- a) The lowest structural level is morphological.
- b) Syntagmatic relations are linear relations which are manifested in speech.
- c) The verb possesses the grammatical meaning of verbality.
- d) Information that has already been introduced before is the rheme.
- e) Paradigmatic relations can be of three different types: semantic, formal, functional.

III. Identify the functional style to which the following words belong and mark them BV (Basic Vocabulary), L (Literary), T (Terms), C (Colloquial), A (Archaic):

- a) thy; b) facetiousness; c) glottal stop; d) child; e) to go on.

IV. Identify the type of word formation and mark each word with the following letters: D (Derived), C (Compound), Cn (Converted), S (Shortened):

- a) retype; b) warship; c) to picture; d) U. N. O.

Test Paper 6

I. State the type of systemic relations among the following linguistic units:

- a) After the convention he resumed his work.
After the convention had been finished he resumed his work.
The convention over he resumed his work.

- b) He read the book quickly.
He read the book very quickly.
He read the book as quickly as he could.
- c) Bad-worse-the worst.
- d) Tall men.
- e) I'll be back.

II. Identify the following statements as true or false:

- a) English is an analytical language.
- b) The word group is always a combination of more than two notional words.
- c) Subordinate word-groups are based on the relations of interdependence between the constituents.
- d) The sentence is a lingual representation of proposition.
- e) There is no standard word order on English.

III. Identify the functional style to which the following words belong and mark them BV (Basic Vocabulary), L (Literary), T (Terms), C (Colloquial), A (Archaic):

- a) delusion; b) descending scale; c) mother; d) to be through; e) nay.

IV. Identify the type of word formation and mark each word with the following letters: D (Derived), C (Compound), Cn (Converted), S (Shortened):

- a) disrespectable; b) to key; c) merry-go-round; d) M. P.

Test Paper 7

I. State the type of systemic relations among the following linguistic units:

- a) To read a book.
- b) Writer — writer's.
- c) Brave men.
- d) Nice and clever.
- e) He came early.
He came very early in the morning.
He came when the day broke out.

II. Identify the following statements as true or false:

- a) The word combines in its semantic structure two meanings – lexical and grammatical.
- b) Analytical languages are described as those of internal grammar of the word.
- c) The morpheme is the smallest meaningful unit.
- d) Paradigmatic relations are associative.
- e) The sentence is a language unit, and the utterance is a speech unit.

III. Identify the functional style to which the following words belong and mark them BV (Basic Vocabulary), L (Literary), T (Terms), C (Colloquial), A (Archaic):

- a) monosemantic; b) green; c) to have a crush on somebody;
- d) hither; e) meditation.

IV. Identify the type of word formation and mark each word with the following letters: D (Derived), C (Compound), Cn (Converted), S (Shortened):

- a) mother-of-pearl; b) gent; c) inexpensive; e) to fool.

Test Paper 8

I. State the type of systemic relations among the following linguistic units:

- a) I know he was late.
I know about his being late.
- b) A bag;
the bag;
my bag;
that bag.
- c) To write a letter.
- d) Clever and industrious.
- e) To run quickly.

II. Identify the following statements as true or false:

- a) The proposition is the main predicative form of thought.
- b) There are some classes of words that are devoid of any lexical meaning.
- c) Paradigmatic relations are based on the principle of subordination.
- d) A word-group is an independent syntactic unit.
- e) Function words have no references in the objective reality.

III. Identify the functional style to which the following words belong and mark them BV (Basic Vocabulary), L (Literary), T (Terms), C (Colloquial), A (Archaic):

- a) difficult; b) a bit (of); c) thee; d) felicity; e) polysemantic.

IV. Identify the type of word formation and mark each word with the following letters: D (Derived), C (Compound), Cn (Converted), S (Shortened):

- a) wall-flower; b) specs; c) unladylike; d) to shelter.

Test Paper 9

I. State the type of systemic relations among the following linguistic units:

- a) I've heard of the invention.
I've heard of his new invention.
I've heard he has invented something.
- b) Beautiful-pretty-handsome.
- c) Is taken — took — takes.
- d) To read a book.
- e) Nice and clever.

II. Identify the following statements as true or false:

- a) There is no predication in one-member sentences.
- b) Verb-phrases are the result of complementation.
- c) The noun is the central lexical unit of language.

- d) The sentence is a unit of speech while the utterance is a unit of language.
- e) The morphological level is the lowest level in the language structure.

III. Identify the functional style to which the following words belong and mark them BV (Basic Vocabulary), L (Literary), T (Terms), C (Colloquial), A (Archaic):

- a) a lot (of); b) thou; c) elusive; d) descent indicator; e) to go.

IV. Identify the type of word formation and mark each word with the following letters: D (Derived), C (Compound), Cn (Converted), S (Shortened):

- a) to elbow; b) to disorganize; c) lazybones; d) exam.

Test Paper 10

I. State the type of systemic relations among the following linguistic units:

- a) I'll wash up and you'll do the rest.
- b) Writes — is writing.
- c) When I came back my friend had left.
- d) He must be home.
He ought to be home.
He should be home.
- e) I saw him come into the room and take the newspaper.

II. Identify the following statements as true or false:

- a) The sentence is the central syntactic construction used as the minimal communicative unit.
- b) Analytical languages have the same grammatical structure as synthetical languages.
- c) Non-finite verbs can perform the syntactic function of the predicate.
- d) The notion of system implies hierarchical layering of the elements.
- e) Syntactic unit is always a combination that has at least two constituents.

III. Identify the functional style to which the following words belong and mark them BV (Basic Vocabulary), L (Literary), T (Terms), C (Colloquial), A (Archaic):

a) doth; b) cordial; c) autopilot; d) to stand; e) pram.

IV. Identify the type of word formation and mark each word with the following letters: D (Derived), C (Compound), Cn (Converted), S (Shortened):

a) lab; b) shop-lifter; c) renew; d) to fish.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Антрушина Г. Б., Афанасьева О. В., Морозова Н. Н. Лексикология английского языка. — М., 1999.
2. Арнольд И. В. Лексикология современного английского языка. — М., 1986.
3. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка. — М., 1981.
4. Блох М. Я. Теоретическая грамматика английского языка. — М., 1996.
5. Жлуктенко Ю. О., Яворська Т. Вступ до германського мовознавства. — К., 1974.
6. Иванова И. П., Бурлакова В. В., Почепцов Г. Н. Теоретическая грамматика современного английского языка. — М., 1981.
7. Ильиш Б. А. История английского языка. — М., 1968.
8. Кочерган М. П. Загальне мовознавство. — К., 1999.
9. Куницына В. Н. Межличностное общение. — СПб., 2003.
10. Леонтьева С. Ф. Теоретическая фонетика английского языка. — М., 1981.
11. Лингвистический энциклопедический словарь / Под ред. В. Н. Ярцевой. — М., 1990.
12. Маслов Ю. С. Введение в языкознание. — М., 1975.
13. Новое в зарубежной лингвистике. Вып. 16: Лингвистическая прагматика. — М., 1985.

14. *Случинський С. В.* Загальне мовознавство. — К., 1989.
15. *Соколова М. А.* Теоретическая фонетика английского языка. — М., 1991.
16. *Galperin R. R.* Stylistics. — М., 1981.

Додаткова

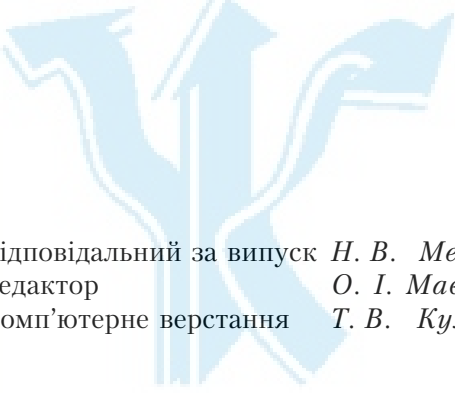
17. *Арнольд И. В.* The English Word. — М., 1973.
18. *Антонович М. А.* Теоретична граматика англійської мови: Курс лекцій. — К., 2002.
19. *Арутюнова Н. Д.* Типы языковых значений. Оценка. Событие. Факт. — М., 1988.
20. *Бессонова О. Л.* Оцінний тезаурус англійської мови: когнітивно-гендерні аспекти. — Д., 2002.
21. *Богданов В. В.* Речевое общение. Прагматические и семантические аспекты. — Л., 1990.
22. *Березин Ф. М., Головин Б. Н.* Общее языкознание. — М., 1979.
23. *Воробьева О. П.* Текстовые категории и фактор адресата. — К., 1993.
24. *Гухман М. М.* Готский язык. — М., 1958.
25. *Дейк, ван Т. А.* Язык. Познание. Коммуникация. — М., 1989.
26. *Карабан В. И.* Сложные речевые единицы. Прагматика английских асиндетических полипредикативных образований. — К., 1989.
27. *Камчатов А. М., Николина Н. А.* Введение в языкознание. — М., 1999.
28. *Крейдлин Г. Е.* Невербальная семиотика. — М., 2002.
29. *Макаров М. Л.* Анализ дискурса в малой группе. — Тверь, 1995.
30. *Меншиков І. І.* Речення як предикативна, комунікативна і функціональна одиниця мовлення: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. — Д., 2002.
31. *Мороховский А. Н., Воробьева О. П., Лихошерст Н. И., Тимошенко З. В.* Стилистика английского языка. — К., 1991.
32. *Новое в зарубежной лингвистике.* Вып. 8: Лингвистика текста. — М., 1978.

33. *Новое* в зарубежной лингвистике. Вып. 17: Теория речевых актов. — М., 1986.
34. *Общее* языкознание. Внутренняя структура языка / Под ред. Б. А. Серебренникова. — М., 1972.
35. *Почепцов Г. Г.* (мл.) Коммуникативные аспекты семантики. — К., 1987.
36. *Почепцов Г. Г.* (мл.) Теорія комунікації. — К., 1996.
37. *Прокош Э.* Сравнительная грамматика германских языков. — М., 1954.
38. *Соловьева Л. Н.* Введение в английскую филологию. — Л., 1963.
39. *Степанов Ю. С.* Имена, предикаты, предложения: Семнологическая грамматика. — М., 1981.
40. *Сусов И. П.* Семантика и прагматика предложения: Учеб. пособие. — К., 1980.
41. *Харитончин З. А.* Лексикология английского языка. — Минск, 1992.
42. *Шахбанова Ю. А.* Фонетические особенности произносительных вариантов английского языка. — М., 1982.
43. *Brown J.* Listening to spoken English. — М., 1984.
44. *Leech G. N.* Principles of Pragmatics. — N. Y., 1983.
45. *Tsui A. B. M.* English Conversation. — Oxford, 1995.
46. *Zalecky J.* Communicative Multivocality: A Study of Punning, Metaphor, Irony. — Krakow, 1990.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Теоретичний курс першої іноземної (англійської) мови” 6	
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Теоретичний курс першої іноземної (англійської) мови” 6	
Питання для самоконтролю	11
Вказівки до виконання контрольної роботи	15
Завдання для контрольних робіт	15
Список рекомендованої літератури	24

Відповідальний за випуск *Н. В. Медведєва*
Редактор *О. І. Маєвська*
Комп'ютерне верстання *Т. В. Кулік*

Зам. № ВКЦ-2051

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП